

SELMECBÁNYAI HIRLAP

Egy évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona
50 fillér.

— Egyes szám ára 20 fillér. —
Hirdetések megállapodás szerint számítanak.
— Nyiltér díja soronként 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

D^R. PAULOVICS ISTVÁN

Az expedíciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők,
hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Háború és üzlet.

A mostani világesemények vakítóan rávilágítanak az emberi lélek szélsőségeire, az egész emberiség életében megnyilatkozó dualizmusra. Egyik részen az önfenntartás-sugallta eszményi föllendülés, a másikon a kapzsiság-okozta mélységes lealacsonyodás.

Minél beljebb megyünk ebben a háborúban, annál nyilvánvalóbb lesz minden, igazán elfogulatlan ember előtt, hogy most a világ közgazdasági uralmáért, a kereskedelmi világpiacért folyik patakokban a vér. A robbanást okozó szikra másutt pattant ki ugyan, de akik a gyűlékony anyagot régóta tervszerűen összehordták, azokat esakis ez az érdekek vezette. Ma már annyira bebizonyosodott, hogy maguk sem titkolják. A brit államférfiak, a gyors siker biztos reményében, eleinte ugyan azt bangoztatták, hogy Európát legnagyobb ártkálót, a híres, de szerintük hírhedt porosz militarizmustól akarják felszabadítani; lassan-lassan azonban kibújt a szeg a szákból és a világ ég-

boltság lángbetűkkel jelent meg ez az ocsmány szállóige: „üzlet csak üzlet!” Mellette ez a másik: „Jog vagy jogtalanság, az én országom előbbre való.”

Most már világosan látunk. Míg mi, szövetségesünkkel együtt, a fennmaradásunkért, biztos jövőnkért küzdünk, az angol azért borította lángba a világot, hogy kereskedelmét kiterjessze, jó üzleteket és nagyobb forgalmat csináljon. Az állhumanizmus köpönyegét, amelybe mesterkedéseit burkolni igyekezett, a kiéheztetési merénylet végleg lerántotta róla.

Anglia, mint mindig, a maga érdekeit most is fölhelyezte minden más nemzet érdekeinek s egy világháború borzalmaival zúdította az egész emberiségre, csak azért, hogy a zsebeit majdan jobban megtölthesse. Megbénította a semleges államok kereskedelmét és hadifelszerelések fejében már eddig is milliárdokat keresett francia szövetségésen, akinek északi iparát a németek foglalták le, úgy, hogy már a saját szükségleteit sem tudja fedezni. Az angol pénzeszsák lett Belgium és Oroszország ban-

karja s nemesak az idő pénz neki, hanem a háború is.

Az aranyborjú után való hajszában Angolország, sajnos, nem állt egyedül. Párja akadt ott, ahonnan a legkevésbé vártuk. A szabadságáról és béketerökvéséről híres Egyesült-Államok jó ideig segítette a hadviselő felek egyik, velünk ellenséges csoportját s ezzel, semlegessége ellenére, résztvett a háborúban, míg az érélyes tiltakozások jobb útra nem térítették.

Ezen a szomorú tapasztaláson, az anyagigis egyeduralmán, a pénz imperiálizmusán építők olunknak kell, mint a háború egyéb tanításain. Okunk is, ha látjuk a maga meztelenségében az ember kapzsi ösztönét, a benne rejlő, prédára leselkedő állatot. Es ha tudjuk, hogy a mai viszonyok között milyen súlyos kárát valljuk ennek mi magunk is, megújljuk akkor a gonoszságot s rátérünk ezzel az öntökéletesüléssel, nemesis útjára, másrészt még az eddigien is jobban megértjük és átérzezzük ügyünk igazságos voltát s azt, hogy ebből a szent élet-halálharcból, a haza boldoggá tétele végett,

Alszik a silbak.

Holdfény ragyog le... Hé világit.
Fegyver dörög. Egy szív megáll.
Azán megint csend. Csak a Száva
Futó sok habja muzsikál.

Fehér pihék zizegve hullanak,
Fehér hóban piros a vér.
És szép fehér lesz az is itten,
Akit a halál csókja ér.

De otthon, otthon érzik-e, hogy
Szemét lehúnyta egy legény?
Hogy, míg őrt állt a Szávaparton,
Golyó ütött át a szívére?

— Magyar falu, hiába várod,
Mátjkája is pártás marad.
Alszik a silbak zengő viznél
A hé alatt... a hé alatt...

Hangay Sándor.

Gábor hadnagy regénye.

Írta: Petyérdy Sándor.

— Napokig tartó erős tüzérségi harc után végre sikerült az ellenséget kiverni, — beszélte Gábor hadnagy — és elfoglaltuk a kis helységet. Hát bizony a gránátok egész alapon megtépték: alig volt ház, amely sértetlen maradt volna. A lakosság már napokkal előbb elmenekült és amikor bevonultunk, füstölög, dűledező, elhagyott épületek meredeztek felénk.

— No, itt megpöntenék, — mondta az ezredes; — reméljük, hogy éjjel nem fognak háborgatni. Valami kényelmes szállásunk ugyan aligha lesz, de mégis fedél alatt lehetünk. Ez is valami. Bizony ez is valami. Különösen ha az ember, már mint én is, két hét óta állandóan a szabadban tanyázott.

A legényem nemsokára jelentette, hogy egy elég ép házban talált egy szobát, amelyben van néhány hátoradarb, sőt még egy ágy is. Nagy örömmel siettem a helyet elfoglalni. Teremtő szent atyám, gondoltam magamban, micsoda élvezet lesz az: megmosakodni, levetkőzni, ágyban kinyújtózni és aludni... aludni...

Követtem a legényemet. Elég csinos ház lehetett valamikor az épület, már tudniillik mielőtt néhány ágyúgolyó bele nem esett. Es jómódú

emberek lakhatták. Látszott a bútorokon, a berendezés maradványain. Mert a menekülő háziak, amit magukkal vihettek, elvitték; ami pedig ott maradt, elpusztította az ágyúgolyó vagy megdézsmálták a katonák, akik már itt jártak és elég alaposan kikutatták a szekrényeket, fiókokat.

Szaporán hozzáálltunk és a legényemmel azon voltunk, hogy a szobát, már annyira, amennyire, rendbehozzuk. Szalma volt bőven, pokróc is akadt, így tehát elég jó ágy kínálkozott. Alig vártam már, hogy lefeküdhessen. Ledobáltam magamról a ruhát, néhány rocska vizet végigzúdítottam magamon, a bedőlő ajtó szekrényből tiszta fehérneműt rángattam ki, aztán kéjes sóhajjal dőltem végig az ágyon.

Már nagyon laposakat pislogtam, amikor a szobában kalandozó tekintetem egy selyempapírra gyöngyögtető csomagon akadt meg, amely a szekrény aljában feküdt; a lom között. Főlkelni már bista voltam, de azért a kíváncsiság bántott és az ágy fejéhez támasztott kardommal piszkálni kezdtem. Addig húztam-fökdösöttem a csomagot, míg a burkolat szétnyílt és egy világoskék selyem női fécipő gurult ki belőle.

— Ejha! — gondoltam magamban — én tehát most egy hölgy szobájában vagyok...

A kardommal magamhoz rángattam és föl-emeltem a cipőt. Finom, könnyű, csinos volt. A kezem nem is fért bele. Látszott rajta, hogy még nagyon keveset viselték.

mindenkinek, még nélkülözések árán is, ki kell vennie a maga részét.

A nyers és kíméletlen anyagosság elleni küzdelemben, a mai korban, amikor az aranyborjű imádása világszerte folyik, mi reánk is ránk fér az olyan tanítás, mely az anyagi javak mellett az erkölcsi javak jogosultságát, gazdagságát hangoztatja és az egyén szakszükségletét szociális alapra igyeckszik fektetni.

Igyekezniünk kell arra, hogy zsebünk és gyomrunk ne legyen üres; de gonosz az az ember, az a nemzet, amely a maga zsebéből és gyomrából a másé rovására tölti meg; embertelen, ha társát egészen ki akarja fosztani.

A Templomberendező Műintézet Részvénytársaság.

Nagy lelkesedéssel s még nagyobb reményvel alapítottuk meg három esztendővel ezelőtt a Templomberendező Műintézet Részvénytársaságát. Lelekesedéssel, mert új magyar iparágat akarunk teremteni, olyat, amint Magyarországon eladdig még nem volt; reménységgel, mert hatalmas tényezők: a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, a főispánság, az alsópispánság helyeselték és pártolták vállalkozásunkat. A külföldről évenként körülbelül 7 millió korona értékben hazánkba özönlő templomberendező-árúkból legalább 1—2 millió koronát értékét reméltünk üzletünk körébe vonni. Célunk volt továbbá, hogy Selmechányan olyan iparág is létesüljön, mely néhány száz férfineműnknek állandó keresetet juttasson.

A Műintézet megalakulása után a vezetőség a legnagyobb ambícióval látott munkához. Fájda-

lom azonban, mindjárt a kezdet kezdetén érzékeny csapás érte az intézetet. 1912. április havában hirtelen meghalt *Kuti István* rendőrfőkapitány, igazgató, a részvénytársaság eszméjének egyik felvetője, lelke és megalapítója.

Mint kezdő írvárallat állami segítségért folyamodott, állami segítséget azonban csak úgy kaphatott, ha teljesen berendezett gépek üzemeltetését vállalta föl. A Selmechány városától ajándékba kaptak szőp és nagy telken modern gyáregyületet építtetett s újabb folyamodott állami segítségért s most már annál is inkább rá volt erre utalva, mert az építkezés teljesen fölemészítette a részvénytőkéit, úgyanyira, hogy 50 ezer korona jelzálogkölesévtől volt kénytelen fölvenni. Az állami segítséget a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium az 1914. évtől, öt évre felosztva, 9000 koronával engedélyezte, kikötötte azonban, hogy a gyárat a részvénytársaság a szükséges összes gépekkel felszerelni tartozik s köteles a részvénytőkéit is emelni.

A gyár a múlt év tavaszán megvette a gépeket, mindazokkal a kikötésekkel, melyeket a kereskedelemügyi miniszterium megszabott s kötelezte magát a gépek árának bizonyos időre való felfizetésére, abban a reményben, hogy a részvénytőke emelése sikerüljön s az állami segítséget is pontosan megkapja. Az 1914. évre esedékes 9000 korona állami segítséget meg is kapta s a gépek árának első részletét meg is fizette. Kibocsátotta az új részvényalfárrásra való felhívást s minden lehető megtett arra nézve, hogy új részvényeket nyerjen. *Witczek Frigyes gróf dr.* igazgató-elnök vezetésével küldöttségileg járt a részvénytársaság Magyarországon hercegprímásánál, a vallás- és közoktatásügyi miniszternél, akik a legmesszebb menő támogatásukat ígérték meg. Az intézet érdekében ajánló-körriratot adtak ki s a siker biztosítottnak látszott. Alapos volt a részvénytársaság reménye, mert ha sikerült volna csak 100 ezer korona új részvénytökét szereznie, a részvénytársaság fényes jövőnek nézhetett volna elébe.

Bekövetkezett azonban a háborús s ezzel a részvénytársaság reménye is füstbe ment. A

részvényalfárrásra való felhívások teljesen eredménytelenek maradtak, a részvénytársaság új tőkét nem kapott, a gépek árának esedékes részletét 1914. augusztus 1-én fizetni nem tudta, sőt, mivel az üzem fenntartására szükséges forgótőkéje sem volt meg, a gyárat kénytelen lett volna bezárni. Hadbavonoma a társaság ügyeise is s minden tisztviselő nélkül állott. Felkérte tehát a kereskedelmi igazgatósági teendők végzésére *Zólyomy Imre* igazgatósági tagot, az ügyeisei teendők végzésére *Balás Hugó* dr. tiszti főügyészt, a könyvelői teendők ellátására pedig *Wagner Lajos* népbanki főkönyvelőt s mindenképen módot keresett a további boldogulásra.

A Selmecei Népbank, *Zólyomy Imre* kereskedelmi igazgató közbenjárására, az üzemi költségeket, a gyár végzett munkáitáért járó követeléseinek a cedálása fejében, részben előlegezte. Ebből az előlegből tengődött a gyár a folyó év január havának a végéig. Ekkor azonban a Selmecei Népbank megtagadta az előleget s további megadására csak úgy volt hajlandó, ha a részvénytársaság 10 ezer korona jelzálogbiztosítékot ad neki. A banknak ezt a kívánását teljesítette a részvénytársaság, már csak azért is, mert ugyanekkor adta be kérvényét a kereskedelemügyi miniszteriumhoz az 1915. évre járó 9000 korona állami segítség kiutalása végett, melyet csak úgy kaphatott meg, ha a gyár üzemben van. Már pedig ha a bank nem fizeti az üzemköltségeket, a gyárat azonnal be kellett volna zárni.

Witczek Frigyes gróf dr. igazgató-elnök személyesen vitte el a folyamodványt a kereskedelemügyi miniszterhez s ugyanekkor beadott a gyár egy kérvényt a cs. és kir. hadügyminiszteriumhoz is, melytől szának, szántalpak, cövekek, löszládák stb. szállítáására kért megbízást, mi ha megkapott volna, a gyár üzeme ismét biztosított volna. Sem az állami segítségért, sem a megbízást nem kapta meg a részvénytársaság, ehelyett azonban a perek egész tömege szakadt reá. Beperelte minden hiteltelező s így, a háború okozta teljes üzemi pangás miatt s forgatóké hiányában, a vállalat fenntarthatása legalább is kétséges, a folyó hó 25-iki évi rendes közgyűlésnek

— Miesoda parányi láb, — gondoltam magamban és gyönyörködve forgattam a cipőcskét. Milyen keskeny ... milyen formás ... Milyen karsú bokája lehet annak, akié ... És hogy vigyázott reá ... hogy gondozta ... kímélte ... óvta ...

Aztán sok minden kavargott a fejemben. — Világoskék ... tehát a leányka szöke volt ... bizonyára szöke ... és fiatal ... karsú és könnyűjárású ...

Képelemben megrajzoltam a szép szöke leánykát, akinek a cipőjét a kezemben tartottam ... akinek a szobájában voltam ... akinek talán az ágyában fektüdtem ...

Egyszerre vége lett nyugalmamnak, az lettem, aki vagyok: a huszonhárom éves fiatalember, aki már hónapok óta nem láttam urí nőt, nem részületem gyengéd női szavakban nem éreztem bársonyos kacsók puha cirógatását, gömbölyű karok ölelését, csókok részegítő tüzeit ...

Amíg a kis cipőt a kezemben tartottam, szemem a messzeségben révedezett, lélekezetem nehezebb, forróbb, vérem nyugtalanabb lett. Leányokat láttam magam előtt ... leányokat, akik kacagva kergetődnék ... hajuk kibomlik és mint csillogó aranylógó ószik utánuk ... aztán összeölelkeznek ... egymásra borulnak ... kivillan a karjuk, nyakuk felé hűsá ...

Közöttük a legszebb a lepagykosabb is ... Ahogy meglibben a könnyű soknyájcska, látom a lábait ... és az egyetlen kék szőnyeg felé ... annak a párta, amely a kezemben van ...

— Oh milyen gyönyörű — sóhajtottam szorongva.

Összerázkódtam és egy kissé magamhoz tértem.

— Eh, ostobaság! — szidtam magam, jobb lesz aludni ...

De hiába forgolódtam az ágyban, nem tudtam elaludni. Behunytam a szemem, de a szöke szépségét mindig magam előtt láttam ... Ide-oda libbent, subant és inscelkedve nyújtogatja felém lábaeszkét, amelyről a selyempipőcsöke hiányzott.

Az ajtó előtt csoszogást, suttogást hallottam. Fölteszeltem. Álmotam. vagy csakugyan beszél valaki? Halk, elfojtott kuncogás ütötte meg fülemt. Hirtelen felültem az ágyban; igen, ez női nevetés volt.

Az ajtó előtt csoszogást, suttogást hallottam. Fölteszeltem. Álmotam. vagy csakugyan beszél valaki? Halk, elfojtott kuncogás ütötte meg fülemt. Hirtelen felültem az ágyban; igen, ez női nevetés volt.

— Miska, te vagy? — kiáltottam.

— Igenis, én vagyok! — felelte legényem.

— Mit csinálsz? Ki van odakünn?

— Egy leány ...

A halántékomban majd kipattant a lüktető vér.

— Egy leány ... talán éppen az, akié ez a szép kis cipő ... aki most röpködött előttem kibontott arany hajjal.

Meggyújtottam a gyertyát, felugrottam és a köpenyemet magamra kaptam.

— Hadd lássam, Miska ...

Az ajtó felnyílt és belépett Miska, maga után húzva egy leányt. Koromfekete, köcsös haja mint kék, sötét sóvny kórtette fejét, bőre fekete, vánnyadt volt, arca esontos, beesett, szája szederjes, sovány testéről lomposan, csatkosan lógott le a kopott ruha.

Rettenetes volt a családás. Ránéztem a leányra és a következő pillanatban valami fékezhetetlen, vad, kitoró düh fogott el és nem bírtam

uralkodni magamon; nekirentottam a leányt, megragadtam és teljes erővel a falhoz löktem.

— Hordd el magad ...

A leány talpraugrott, mint egy ragadozó állat, reám vicserította fogát, valamit mondott, hogy átkot-e vagy szítok, nem tudom, aztán szeme megvillant, egyet rikoltott, villámgyorsan fölkapta az asztalom fekvő revolveremet, reám sötötte és kiszurant az ajtón.

A golyó a nyakamat surolta ... itt ... ez a seb ... mutatta a badnagy. — Miska előbb hozzám ugrott, de amikor látta, hogy komoly bajom nem történt, a leány után rohant.

A revolverlövés hallatára mozgólódás támadt a táborban. Hajszoltuk a leányt, de mielőtt megtaláltuk volna, a riadó rikoiztása verte föl a táborn: az ellenség meg akart lépni bennünket és csak az őrség éberségén mulott, hogy terve nem sikerült.

Az éjeli esete-patában nem történt semmi bajom, de a sebem miatt, amely később kezdett elmérgesödni, mégis el kellett jönnöm ...

— És a cipőcskét, amely majdnem életembe került, elhozhat magaddal emlékre?

— Nem ... visszaadtam a tulajdonosának ...

— Hogyan? Találkoztál vele?

— Nem ... mert nem akartam ... megtudtam ugyanis, hogy a cipőcsöke egy ötven év körüli öreg leányé volt, aki félve őrizte, delegtelte az elröppent, fiatal, szép éveket ez a megmaradt egyetlen, ragyogó foszlányát ...

a részvénytársaság felszámolását fogja indítványozni az igazgatóság.

Nagy kár, hogy ez a szép reményekre jogosító vállalkozás ilyen véget ér. Kár a részvényesekre, a magyar iparra s különösen kár Selmecebányára, melynek a munkásszátlya jelentékeny keresetforrását veszti.

De hátha lehetne még segíteni rajta! Nekünk szilárd meggyőződésünk, hogy a Templomberendező Müintézet életrelvő intézmény, az a baja csupán, mint minden magyar vállalatnak, hogy, míg az életrelvőségéről meg nem győződnek, sok nehézséggel kell megküzdnie. Hozzájárul ehhez a mostani ipari és kereskedelmi pangás, mely ugyan már évek óta tart, de ha elmúlik, a Templomberendező Müintézet egyike lesz a legvirágzóbb és legjövődmezőbb vállalatoknak. Nem akarunk a közgyűlés határozatának eléjyváni, tanácsunk az volna azonban, vegye át a gyárat 5-6 főszervényes, hozzáértő szakember s folytassa tovább az üzemet. Ha jól tudjuk, van a főszervényesek között orgonagyáros, haranggyáros, vannak kereskedői szakteljesítők, akik, már speciális és épen a templomberendezési gyártmányokkal rokon gyártmányaiknál s nagy üzleti összeköttetéseiknél fogva is egészen új lendületbe hozhatják ezt az intézményt. A vállalat mostani igazgatójának, *Krause Józsefnek* ritka szakértelmével s megfelelő anyagi tőkével a gyár a legszebb jövőnek nézne elejé s nem volna magyar vállalat, mely jövődmezőség, kitűnő gyártmányok, művészi kiállítású hazai templomberendezőárúk tekintetében fölvehetné vele a versenyt.

HIREK.

Az esztergomi gyalogezred dicsősége.

Amíg mi idehaza szorongva aggódunk gyermekeinkért, addig a huszonhatos, régi dicsőségűköz méltóan, házierezdünk derék tisztikarának vezetésével, kivesszik részüket a nélkülözésekből, de egyszersmind a háború dicsőségéből is. Hivatalosan értesítenek most bennünket arról, hogy március 15-én *Göglia* altábornagy, az előző harcok elismeréséül, a következő szavakkal méltatta házierezdünk katonáinak vitéz magatartását:

A 26. gyalogezred négy százada az ötödikéről hatodikára virradó éjjel, a San folyó átgázolása után, teljesen átázva, fagyasztó hidegben, heves ellenséges ágyútüzeiben kitartott állásaiban s ezzel lehetővé tette, hogy a rákövetkező éjjel a San folyót áthidalják és az ezred további támadásokhoz kezdhesen. Az ezred tisztikarának és legénységének, példás, bátor és kitartó magatartásáért, legteljesebb elismerésemet fejezem ki s elvárom a kitüntetésre javaslatokat.

A legfőbb hadvezetésének ez az elismerése különösen azért nagyleletűség, mert az októberben bevonult, úgyszólván a logifiatalabb legénységét érte, amelyet alighogy kiképeztek, máris a harcra viték.

Thaskol ezredes a március 16. iki napiparancsban adta tudatára a legénységnek az altábornagy és a saját elismerését, a következő szavakkal: «Katonák! Igen örülök, hogy ezt a magas elismerést tudomásotokra adhatom és egyben közölhetem veletek, hogy a március 6-ikáról 7-ére virradó éjjel vivot ismételt hősiesség küzdelme is hasonló babérokhoz hozott, miként azt az én huszonhatos ezredemtől is én vártam. Hős tisztjeitek vezetése alatt az ellenséges lövészáradékat az első szoronytámadással elfoglaltátok. Ezen a két egymástán következő napon keresztülvitt tüzérségekkel az ellenséget oly jelentékeny erők összehívására kény-

szerítették, hogy így a velünk küzdő bajtársaink csak csekély ellenállásra találtak s könnyen előrenyomulhattak. Ti ezzel nemcsak egy kisebb taktikai, hanem egyben nagyobb eredményt is érteket el. Azokat az áldozatokat, amelyekre a harcokban hoztunk, nem hiába hoztuk s hálás lesz hazánk az elesett hősök iránt.

Az eredményesen teljesített kötelesség tudata mindannyiunkra néző a legnagyobb jutalom. De nekem, mint az ezred parancsnokának, különös örömmre szolgál, hogy az ezrednek ismét mintegy ötven tisztjét és katonáját ajánlhatom kitüntetésre. Remélem, hogy nemcsak arra alkalom lesz a hősök mellé tüzni Felsőegs Urunknak a vitézséget elismerő jelvényét s ezzel a már kitüntetett huszonhatosok százaát felszázzal szaporíthatom. Mindannyiunk lelkeiben él az a meggyőződés, hogy mi, huszonhatosok, mindenütt győzünk, ahol harcokul.

Ti pedig, a harcra az ezredhez legutóbb bevonult fiatalok, mesélésétek el őregbe bajtársaitokkal, hogy állandóan milyen szenvedéseken mentünk keresztül, milyen nagy-szerű támadásokot vittünk végbe s védelemben is, támadásokban is hány száz orszot terítetünk le, anélkül, hogy mi magunk csak egyetlenegy embert is vesztettünk volna. Mesélésétek el ezt őreg bajtársaitokkal, hogy hidegvértségben, bátorságban, kitartásban és ügyességben hozzájuk hasonlók legyetek. Ti új erőket és jókedvéket hoztatok magatokkal hazulról s most együttesen akarunk újabb és újabb babérokot aratni.*

Nem tudjuk eltölteni, hogy amilyen jólesik a hivatalos napiparancsban olvasni a mi legifiatalabb nemzedékünknek hősiesség magatartását, épen annyira fölemel bennünket az ezred parancsnokának elismerése a tisztikar és a legénység iránt.

— **Személyi hír.** *Laszkóczy Gyula* vöröskeresztyeleti megbízott folyó hó 8-án és 9-én Selmecebányán időzött, megvizsgálta a Vöröskeresztyelet szükségkórházait s a talált rendet és pontosságát teljes elismerését fejezte ki. Csodálátnak adott kifejezést azon a lelkeségen, mellyel a város közönsége a beteg és sebesült katonák ügyét felkarolja s azon az áldozatra készségen, jótékonyáson, mellyel elhalmozza őket.

— **Közgyűlés.** Selmecebányai és Béalabánya szab. kir. bányaváros törvényhatósági bizottsága április havi rendes közgyűlést, *Leánka István* főispán elnöklésével, folyó hó 13-án, kedden délután 3 órákor fogja a városháza tanácstermében megtartani.

— **Kinevezés.** Öfelsége, a király, *Plank Ede* altábornagyot, a m. kir. 102. népfőkezelőszázalaj parancsnokát, Plank Ede volt selmecebányai kereskedő fiát, a m. kir. 40. honvédegyalhadosztály parancsnokává nevezte ki.

— **Bányászati kinevezések.** A m. kir. pénzügyminiszter a bányászati körbe tartozó kezelési ágazatoknál alkalmazott műszaki tisztviselők létszámában *Kantner János, Kovács Géza, Székely Vilmos* főmérnököt, *Urban Mihály* bányatanácsos címmel felruházott főmérnököt, *Burdás Lajos* bányatanácsos címmel és jelleggel felruházott főmérnököt a VII. fiz. osztályba *bányatanácsosokká*; *Michaélisz Samu, Dénes Aladár dr., Soltz Sándor, Mrász Gábor* bányamérnököt, *Balázs István* főiskolai adjunktust, *Deorszák Henrik* és *Szolnoka Nándor* bányamérnököt a VIII. fiz. osztályba *főmérnökökké*; *Kalotsa Imre, Abzinger Gyula, Gerinczy Pál, Topoczser Elek, Káspár Lajos, Gebhard Ferenc, Gretzmacher Gyula, Zavilla Arnold, Seifrazs Géza, Burghardt József* segédmérnököt a IX. fiz. osztályba *bányamérnökökké*; *Papp Simon*

dr. és *Pávai Vajna Ferenc* főiskolai tanárségédek a IX. fiz. osztályba *geológus-mérnökökké*; *Szegő József, Vermosi László, Fehr Géza* bányagymagornokokat a X. fiz. osztályba *segédmérnökökké*; végül *Berjfest Árpád* kincstári néptantóló, végzett bányamérnökhallgatót a X. fiz. osztályba ideiglenes minőségű *segédmérnök*öve nevezte ki.

— **Segítőokciók.** Hadbavonult katonáink visszamaradt családtagjainak a segítségére szánt alapba Sobó Jenőné 20 K-t, Hlavathy József 10 K-t, Millenovich Ferenc 5 K-t, özv. Böhm Antalné 2 K-t adományozott.

A selmecebányai kórházakban ápoló katonák részére Strausz Sándor 500 cigarettát adott.

A Vöröskeresztyelet selmecebányai szükségkórházának özv. Böhm Antalné 75 dkgr. tépésd adományozott.

— **A Templomberendező Müintézet r. t. igazgatósági gyűlése.** A selmecebányai Templomberendező Müintézet r. t. igazgatósága március hó 29-én, *Wilecz Frigyes gróf* dr. elnöklésével, Budapesten, a képviselőház III. számú bizottsági termében gyűlést tartott. Megállapította a gyűlés az 1914. évi zárószámadatok és a mérlegét. A mérleg szerint, 1914. dec. 31-én, a terhek összege, a részvénytőke beszámoltásával, 347,468 82 K, a vagyon 322,976 83 K volt s így az 1914. évi veszteség 24,491 99 K. A folyó évi rendes közgyűlés április hó 25-én, délután 3 órákor lesz Selmecebányán, a városháza tanácstermében. Az igazgatóság, mivel a háború okozta teljes üzleti pangás és a forgatótőke hiánya a r. t. fenntartását lehetlenné teszi, a r. t. felszámolását fogja javasolni a közgyűlésnek.

— **Eljegyzés.** *Tárczy Pál* tartalékos honvédhadnagy eljegyezte *Orosz Milsit*, Orosz Antal földtanácsost, a lipótújvári m. kir. erdőhivatal főnökének a leányát.

— **A Vöröskeresztyelet közgyűlése.** A Vöröskeresztyelet selmecebányai válogatmányá, *Horváth Kálmán* kir. tanácsos, polgármeester elnöklésével, folyó hó 18-án, délelőt 11 órákor, a városháza tanácstermében évi közgyűlést tart. Tárgyai: Éves jelentés. Pénztárosi jelentés. A tisztikar és a számvizsgálóbizottság választása. Indítványok. A közgyűlésre a közönségre s a választmányi tagjait előlten is meghívja az elnökség.

— **Nyugdíjajzás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Korai Frigyes* és *Keleti Lajos* m. kir. erdőtanácsosokat, sok éven át teljesített hű és odaadó szolgálataik elismerésével, saját kérelmükre nyugdalomba helyezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Schultz Károly* segédmérnököt Máramaroszigetről a bánlyhunyadi járási erdőgondnoksághoz helyezte át.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Pokorny István* selmecebányai és *Balázs Imre* nagyvárdi pénzügyi számgymagornokokat a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztökké nevezte ki s az utóbbit áthelyezte a selmecebányai kir. bányagymagotóság mellé rendelt számvevőséghez.

— **Selmecebánya 1915. március havi hűsfogyasztása.** Selmecebányai és Béalabánya szab. kir. bányaváros közigyógéidjain folyó év március havában leváltak 44 szarvasmarhát, 24 borjút, 61 sertést, 12 juhót, 461 bárányt és 1 kecskét. Elkoboztak 8 szennyezett és 5 gümőkörös tüdőt, 10 rívkátölömés és 1 metélykörös májat.

Itt adjuk hírel, hogy a folyó évi február hó 21-én vesztésig miatt elferlent 40 napos elzáraltól megszintették.

— **Hósi halál.** *Matherney Róbert* m. kir. segédmérnököt, tartalékos hadnagy, a krasnicenői csatában, 30 éves korában, hósi halált halt. Bajtársai Krakóban helyezték örök nyugalomra.

— **Az Ev. Nőegylet a hadbavonulaltért.** A selmecebányai Evangélikus Nőegyletnek, a hadba-

vonultak számára, az elmúlt héten *adakozott*: Händel Vilmos 8 imádságoknyvet, öv. Hlavatsek Andrásné 1 pár kamáslit, Palovics Józsefné 22 dkr. tépést. *Dolgozott*: Bánik Etelka, Fizély Vilma, Kachelmann Lúda, Krutkovszky Erzsike, Osztrulczky Gyuláné, Valentiny és Zsámbor Pálné.

Vasgyűrűért becsorolt: öv. Kubacska H.-né 31 ezüstörmeleket, Levák Marinka 1 pár aranyfüggőt, 1 aranygyűrűt. Eddig összesen 422 gyűrűt cseréltek be.

Az Ev. Nőegylet eddig összesen 686 katonát látott el ruhaneművel.

— **Április 11-ike.** A selmecbányai kir. kath. főgimnázium, az 1848-iki törvények azonosításának emlékére, folyó hó 12-én zártköri ünnepséget rendez. Minsora a következő: 1. Himmusz. 2. Erős hit, Ábrányi Emilitől Szavajka *Voltás István* V. o. t. 3. Unépi beszéd, mondia *Jakóly László* VIII. o. t. 4. Hazaszeret, Dura Mátétól. Szavajka *Rausz Mihály* II. o. t. 5. *Szózat*.

A liceumi főgimnázium és a kerületi Csemeze-tanítóképzőintézet közös ünnepe szeptortőkon, április 15-én lesz.

— **Besztercebánya főjegyzője orosz fogásában.** *Cserhelyi Vince dr.* Besztercebánya főjegyzője, tartalékos hadnagy, az északi harcaterem még az őssel súlyosan megsebesült s orosz fogásába esett. Előbb egy moszkvai kórházban ápolták, honnan, felgyógyulása után, Szibériába szállították. Novonikolajevszkijban 26-iki keletelt egy levelezőlapot írt haza s közli, hogy egészsége teljesen helyreállt s hogy jól érzi magát.

— **Tanitóválasztás.** A kölpényi ev. egyház, az elhalt Hyl Kornél helyére, *Pecznik Andrást*, a selmecbányai ev. kerületi Csemeze-tanítóképzőintézet volt növendékét, egyhangúan tanítóvá választotta.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Selmec- és Belabánya szab. kir. bányaváros közigazgatási bizottsága április havi rendes ülését, *Leinits István* főispán elnöklésével, folyó hó 14-én, szerdán reggel 9 órakor fogja a városbáza tanácstermében megtartani.

— **Eltűnt selmecbányai katonák.** Az esztergomi cs. és kir. 26-ik gyalogezred hivatalos közlése szerint a hadhivonul selmecbányai illetőségű katonák közül eltűntek: Árkosi Ferenc, Antosik Márton, Daubner János, Halasi Károly, Jávorszky János, Majovszky Ferenc, Milasovszky János, Neuschl József, Raesán József, Trauer Gyula, Marosi Károly, Valaska János.

— **Husvétli adományok a sebesült és beteg katonáknak.** A husvétli ünnepek alkalmából, a beteg és sebesült katonák számára, direkt a Vöröskeresztgyűlésnek a következők által adományokat: *Belabányáról*: Goldfusz Mihály, Antosik Andrást, Dobák Pál, Bartók Márton, Sztrelcz György és ifj. Gyuricza János 1—1 bárányt, Lalik Pál 485 kg. sajtot, Jasskó Pál 10, Dobák Márton 15, Puskar János 10, Lupták Andrást 10 tojást, Puskar János $\frac{1}{2}$ kg. vajot, Dobák Márton és Florek Andrásné 1 z-ák burgonyát, Valasek G.-né 4, Ballon István 2 l. bort. (5 l. bort az eladott 5 báránybólért vettek.) Az adományokat Goldfusz Mihály földbirtokos szállította Selmecbányára. Maschek Manó 1 l. rumot, 1 kg. cukrot, 10 tojást és teát. *Selmecbányáról*: a m. kir. dohángyár tisztviselő: Ströck Lajos 1 kg., Baker Géza, Mihálik Károly, Ács Iván 200—200 g. dohányt. A hozzávaló hűvelyeket öv. Kupecz Gyuláné, öv. Balogh Sándorné és Riedl Margit adták s a szivarkákat is 5k töltötték, összesen 2200 drbot. öv. Mihálik Istvánné 12 tucat pipát, 50 cs. pipadohányt, Jankó Sándor 1500 cigarettát, Borsiczky nővérek 3 cs. dohányt, 4 cs. szivarkahűvelyt. *Vadas Jenő* 200 cigarettát, Róth Gyula 100 szivart. *Terén György*, *Terén József*, *Terén Pál*, *Lupták Kubo Pál*, *Melcheresek Mátyás*, *Konopka János*,

Szlaszki Pál, *Bartók Andrást*, *Farbjak Márton*, *Bartók János*, *Farbjak József*, *Neczpál Márton* 1—1 bárányt.

— **Adományok a kórházaknak.** *A Vöröskeresztgyűlés* selmecbányai *szükségkórházának*, a beteg és sebesült katonák számára, az elmúlt héten a következők adományozták: dr. Ungár Kálmánné 15 lngel, 9 alsónadrágot, 19 pár harisnyt, Engel Zsigmond 6 kg. füstöltbúst, 10 l. bort, 7 l. tejet, öv. Mihálik Istvánné 12 tucat pipát, 50 csomag dohányt, N. N. 4 l. tejet, öv. Kubacska Hugóné tésztát, úr. Panlovics Istvánné 50 tojást, 2 üveg lekvárt, 1 nagy fazék káposztát, Fizély Károlyné diót, 3 üveg befőttet, 2 üveg paradicsomot, Baán Elemérné 7 kalácsot, Árkosi Beláné 12 l. bort, Podhorsky Józsefné 1 bárányt, Tomasoovszky Lajosné 1 bárányt, Dobrovits Mihályné 2 kalácsot, 100 szivart, dr. Kövessi Ferencné 6 üveg befőttet, 6 tölött kalácsot, Bánik Lajosné $\frac{1}{2}$ bárányt, Mákvé Miklósé 3 kalácsot, 3 üveg bort, Tauber Magda 2 doboz cigarettát, Kubacska Aranka 2 tölött kalácsot, 1 doboz cigarettát, Teren 1 bárányt, Vitális István dr. 5 l. bort, Vadas Jenő 52 kilit, süteményt, Pázmány J.-né 3 l. bort, 4 üveg befőttet, Maschek erdővé 1 kg. cukrot, 1 üveg rumot, 1 cs. teát, 10 tojást, Selwacz Mária 3 üveg bort, Buxbaum testvérek 1 tojást, 1 l. likőrt, levestésztát, 300 cigarettát, Zólyom Imréné 4 tölött kalácsot, Jankó Sándorné 7 kalácsot, 1500 cigarettát, Joerges Ágostoné 2 kalácsot, Fischer Samuné 1 tölött kalácsot, Sztankay Ferencné 3 kalácsot, 2 l. bort, Waltersdorfer Károlyné 2 kalácsot, öv. Wagner Józsefné 15 l. bort, 200 cigarettát, Schwitt Blanka 5 kalácsot, 3 üveg bort, Fekete Istvánné 2 tál süteményt, Ferkó Sándorné 1 üveg málnasöröt, Zsiák János 1 hűtőosár burgonyát; Terényi Adél 3 kalácsot, Boleman Gézné 3 kalácsot, 3 üveg bort, Király Ernőné 1 tojást, Philadelph Mórné 3 kalácsot, Sztaucsay Miklósé 2 kalácsot, Goldfusz Mihály 10, Joerges Jetti 3 l. tejet, Weisz Simonné 2 tál befőttet, Konzum 8 kalácsot, Baeskor 3 l. tejet, Zachar Mihályné 7 l. tejet, Fekete Lajosné 5 l. bort, 100 cigarettát, 2 cs. kártyát, N. N. 3 l. tejet. *Belabányáról*: Lumlitzer Mihály 7, Dobák Pál, Antosik Andrást 6—6, Lalik Pál 5, Maschek Manó $2\frac{1}{2}$, ifj. Gyuricza János 5, Minka Jánosné. Czibula Vendel, Mucha Ignácné, ifj. Gyuricza János, Dobák Márton, Lajcsák János, Puskar János, Jávorszky Antal, Lupták Andrást, Lupták György, Sztrelcz György, Kapusza József 2—2, Gyuricza Máté $1\frac{1}{2}$, Fraj Pál, Hertinger Mihály, Pleva József, Kutlák Pál, Hrniesar Katalin, Pivares Béla, Jasskó Pál, Kruszlák Tamás, Stefanka Jánosné, Jasskó János, Halaj János, Vihoch Mihályné, Krumlouszki János, Longauer József, Milánrik Cáliszt, Bartók János, Lupták János, Mojszák Istvánné, Hankovits József, Pajerszki János 1—1 l. tejet.

A városi kórháznak: A Vöröskeresztgyűlés 40 narancsot, 6 bárányt, 10 kg. füstöltbúst, 12 l. bort, 10 kalácsot, 40 pipát, 20 cs. pipadohányt, 1100 cigarettát, 50 szivart, az Irgalmas Nővérek 110 tojást, Árkosi Beláné 6 l. bort, öv. Wagner Józsefné 10 üveg bort, 200 cigarettát, Sümegh Jánosné 1 bárányt, kalácsot, Kachelmann Károly 2 hordó sört, öv. Hausdorfer Józsefné $\frac{1}{2}$ bárányt, Makó Mihályné 1 kalácsot, 2 üveg likőrt, 100 cigarettát, öv. Krutkovszky Károlyné 3 üveg bort, $4\frac{1}{2}$ kg. lisztet, 200 cigarettát, Papp Györgyné $\frac{1}{2}$ bárányt, Goldfusz Mihályné 18 l. borsót, Ernst Zsigmondné 5 üveg bort.

A m. kir. bányász-kórháznak: Árkosi Beláné 14 l. bort, kalácsot, Ernst Zsigmondné 5 l. bort, Grillusz Emilné 10 K-t, Händel Vilmosné 3 mákoskalácsot, Händel Vilmos 2 imádságoknyvet, Kachelmann és Társai 25 l. sört, Jákó Margit és Mici mákos- és lekvároskalácsot, öv. Paulinyi

Mátyásné $\frac{1}{2}$ bárányt, Riedl Annus 100 cigarettát, a Vöröskeresztgyűlés 3 bárányt, 500 cigarettát, 20 pipát, 20 csomag pipadohányt, 20 szivart, 20 narancsot, öv. Wagner Józsefné 8 üveg bort, 100 cigarettát.

— **Termeljünk zöldséget és burgonyát!** Mivel az élelmiszerek igen megfogytaknak, az árak nagy és sokféle felelők, mint a bab, borsó, lencse, drága pénzen is alig kapható s mivel nincs kifizetés arra, hogy a szükséglet ebben az évben még ne felfoldjék: nagyon kívánatos, sőt szükség, hogy hasznosított a lakosság minden talpalatnyi, művelésre alkalmas területet. Előszörban borsót, salátát, karalábót, spenótot, babot kell termeszteni, továbbá felférrepat, karorépat, lejeskáposztát és főképen burgonyát. Ez Selmecbányán mindenütt megterem. Nem szabad elhanyagolni a sárgarépat, petrezselymet, céklarépat, ugorkát, zellert sem; hasznos lesz sűtni- és főzínivaló tököt is termeszteni. Nagyon fontos továbbá, hogy ebben az évben a gyümölcsfeltermelést is biztosítsuk, a hernyókat a fákról mielőbb letisztogassuk, mielőtt téli fűszékkel (az összeszáradt levelekkel) elhagynánk.

— **Lesz burgonya.** A város tanácsa gondoskodni kíván a közönség élelmiszercsere szolgáltató burgonyaszükségletéről, ehalatásra tehát, hogy nagyobb mennyiségű burgonyát kér a földművelésügyi miniszteriumtól. Felhívja tehát a város fogyasztó-közönségét, hogy a mai napról kezdve április hó 14-én, déli 12 óráig jegyeztesse elő szükségletét a közösi bíróság hivatalos helyiségében. *Vörös Ferenc* bt. főjegyzőnél, mint a város tanácsának megbízottjánál. Megjegyezzük, hogy a vetni való burgonyára szóló előjegyzéseket már befektették s a kormány a szállítás dolgában intézkedett.

— **Ne írjunk hosszú leveleket Orszoszágba!** Hit szerint az orosz cenzúra-bizottságnak nagy nehézségeket okoz az Orszoszágban hadifogásában levő katonáinknak szóló levelezések nagy száma s a közlemlények hosszú volta. Ez az oka, hogy a levelek igen nagy késést szenvednek. A levelezők a saját érdekében cselekszenek tehát, ha nem írnak hosszú leveleket s lehetőleg csak levelezőlapon érintkeznek orosz hadifogásában levő hozzátartozóikkal. Kívánatos továbbá, hogy hetenként csak egyszer küldjenek levelet.

— **Körözés.** Budapest székesfőváros tanácsa a következő két körözöveletet teszi közzé: A Királyfia (Hont-m.) közöszében 1892-ben született, állandó lakással nem bíró *Garai Mária* r. kath. vallású család (szület: Bálint és Cserba Anna) illetőségének a megállapítása vált szükségessé — A Baksafalva közöszében 1861-ben született *Graulits Ferenc* r. k. vallású pinófrt, a belügyminiszternek 24801/1914. sz. rendelete folytán, ki kell hallgatni afelő, hogy 1895-ben elért nagykorúasága óta hol, mely években és pontosan mennyi ideig tartózkodott, mi volt a foglalkozása s kik voltak a munkaadói.

Kérjük az összes hazai közigazgatási hatóságokat, hogy hatóságuk területén a nevezettek nyomoztatni, megtalálásuk esetén tüzetesen kihallgatni, a felfeltt jegyzőkönyveket pedig nekünk megküldeni sziveskedjenek.

— **Körözés.** Budapest székesfőváros tanácsa a következő körözöveletet teszi közzé: »A Kis-keszi közöszében 1840-ben született, községfőre szoruló *Jónás József* illetőségi ügyében a m. kir. belügyminiszter 6329/1915. sz. rendeletére felkerjük a törvényhatóságokat, hogy a nevezettet a törvényhatóság területén nyomoztatni s feltalálása esetén arra nézve, vajon szegényháza való felvételét igényli-e, kihallgattatni, a felfeltt jegyzőkönyvet pedig megküldeni sziveskedjük.»

— **A fémrekviráló rendeleket.** Ismeretesek azok a rendeletek, amelyek a kormány az egyes meghatározott fémekből és ötvözetekből készült fél- és készvártmányok kötelező bejelentéséről

és egyes fémek lefoglalásáról a hivatalos lap március harmincadiki számában kiadott. A bejelentés természetesen egyetemesen kötelező, el- lenben a lefoglalási rendeletek merevségét bizonyos mértékben megenghette a kereskedelmi miniszter külön rendelete, amely a lefoglalásra kötelezett fémek egy részét, a saját üzem fenntartása cél- jából, a tulajdonos saját rendelkezésére bocsátja. E rendeletek végrehajtására vonatkozó intézkéd- seket a kereskedelmi miniszter már megtette s az elsőfokú iparhatóságokhoz irányított körrende- letéhez a szükséges bejelentőlapokat is mellékelte. Az érdekelt ipari és kereskedői szakmáknak min- desetre érdekükben van e rendeletek alapos áttanulmányozása. Nevezetesen: a bejelentés az összes, a kereskedőknél és gyárosoknál található fél- és készvármányokra kiterjed, holott a le- foglalás csak azokra az anyagokra vonatkozik, amelyeket már február 6-án lefoglalt a kormány s amelyeknek most az azóta keletkezett és a jö- vőben termelt készleteit foglalják le. A keres- kedelmi miniszter rendeleteiben különös figyelem- re érdemes az a rendelkezés, hogy a saját üzemhez, illetőleg eladásra okvetlenül szükséges és a rendelkezésben megállapított részmennyiségek fel- szabadításán kívül fel van szabadítva minden ezután a külföldről behozott készlet, bármily mennyiségű legyen is s azért itt a kereskedelmek igen gyűnöcsöző vállalkozással kínálkozik az esetleg kipuhatolható fémbehozatali alkalmak minél bővségesebb kihasználása. Mindenesre fontos, hogy az ilyen külföldről behozott fémek a kül- demény beérkezése után azonnal bejelentésnek a kereskedelmi miniszteriumnak, amely a fémeket csak a bemutatott beszállítási bizonyítványok ár- nyában szabadítja fel.

— Adományok a Vörösféldő részére.
A Vörösféldő támogatására alakult Országos Bizottság ezúton tisztelettel kéri az ország törvény- hatóságait és mindazokat, akik a török sebesült- jávára adakozni óhajtanak, vagy pedig gyűjtéseket rendeztek, hogy a szóbanforgó pénzösszegeket a Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaság budapesti főintézetéhez, az ügyet érdekli közle- ményeket pedig a Vörösféldő Bizottságának köz- ponti hivatalához (Budapest, Országháza) irán- yítani sziveskedjenek. A bizottság egyúttal hálás köszönetet mond az ügy érdekében buzgólkodó- nak és továbbra is kéri jóakaratóit és áldozatai kész támogatásukat.

— Vasúti kocsik megrendelése polgári közlekedésre.
Felsőbb helyről értesülünk, hogy — mivel a polgári közlekedés elszállítására körüli intézkedések megtétele nem tartozik a cs és kir. központi szállítási vezetés hatáskörébe, figyelembe a szállítófeleket, hogy a polgári közlekedés elszállítására szükséges vasúti kocsik megrendelése körül ezidőszent- is ugyanazt az eljárást kell követni, mint békeidő- ben. Nevezetesen: a közlekedés részére a kocsika- t az illető feladálállomáson kell megrendelni s amennyiben a megrendelést az állomás figyelem- be nem venné, vagy más akadály jönne közbe, az intézkedések megtétele végett nem a katonai igazgatás valamelyik szervéhez, hanem a feladó- állomás felettes igazgatóságához kell fordulni.

— Mért nem jelenhetnek meg a francia divatlapok?
A párisi divatlapok a háború kitöré- se óta nem jelennek meg. A franciák ezt úgy magyarázták, hogy népük megértette a világhá- ború népek komolyságát, lemond a fényűzésről és ruházatkodásában is igyekszik kitérésre jutanni, hogy a nemzet minden tagja, elsősorban az asz- szonyok világa, lemond minden hűségéről, hivalkodásról. Most azután kiderült, hogy a divatlapok megszűnését egészen más okokra kell vissza- vezetni. Abból a névjegyzékből, amelyet az inter- nált magyar és osztrák polgárokról kiadtak, meg-

állapítható, hogy minden, valamire való divatlap szerkesztője és munkatársa magyar és osztrák állampolgár, szóval a letelegrettedb francia divat- lapvállalatok magyar és osztrák kézben vannak.

Érdekes ez a körülmény nagyon. Amit ide- hazra kapunk, nem elégtette ki igényeinket. Csak akkor fogadtuk el a hazai ipareiket, ha idegen cégér alatt kínálták. Most azonban kiderült, hogy a világhírű francia divatipar művészi és szellemi irányításában a magyarok tudásának és izlésének jutott a főszerep. Nem lehetne ezeket itthon megbecsülni és kihasználni?

Steckenperfd- liliumtejzsappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a Elbe.

egyre nagyobb kövültségnek és elterjedtségnek örvend szülő ellén való elismer hatásként fogja a a bőr és szépség gondozásában való felülmúlhatatlan, ságért! Ezerényi elismerőlevél! Sok legnagyobb ki- tünéstől! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyeljen helye- nytelmesen a Steckenperfd völggyére és a cég helye- nevére! Darab 80 fillért kapható gyógyszeriatrak- ban, drogériákban, illatszertelkeiben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje, (80 fillér egy tubus). Kitűnő szer női kéz gondozására

— A nagy háború írásban és képbén.

Közönségünk hálás örömmel üdvözölte a »Nagy Háború« című most megjelent vállalkozást, mert megtalálta benne a mindannyiunkat érintő vilá- gháború szakszerű megvilágítását. Mennél mélyeb- ben kerülünk ugyanis bele a háború forgatagába, mennél szélesebb téren halmozódnak fel az ese- mények, annál élesebben érzi meg a művelt nagy- közönség, hogy a világháború megértéséhez nem elegendés a napról-napra érkező hírek olvasása. A »Nagy Háború« szakszerűen, de amellet érde- kesen tárja fel a világháború történetét, a katonai szakértő objektív nézőpontján keresztül. Érthető tehát, hogy közönségünk kivételes szeretettel és érdeklődéssel tüntette ki ezt a valósággal közér- deki vállalkozást. Most új füzet jeit meg, mely, a munka második részének első füzeteként, meg- kezdi a nyugati harcok eseményeinek leírását. Ez a rész, a »Nyugati harcok« címmel, párhuzamosan jelenik meg az oroszországi és szerbiai hadjá- ratral foglalkozó »Északon és Délen« című részsel. Gazdag képanyagából a 200 szövevényben és rajzon kívül kiemelkedik egy színeskivitelű kétdoldal- s műmelléklet s egy nagyszerű műlap, mely Vilmos császár portréját adja mélynyomásban. Kapható lapunk kiadói hivatalában.

— Lakók és háziurak.
A legutolsó mora- tóriumi rendelet újabb fontos rendelkezéseket tartalmaz a házférfizelésre és fölmondásra vonat- kozban. Ezeket, főleg a katonákra és bevonulatra való tekintettel ismerteti Dr. Pongrácz Jenő, a lakbérszabályzatok kiváló ismertetője, »Lakók és háziurak« című kis, rendkívül ügyesen összeál- litott, népszerűen megírt füzetében.

A füzet könnyen áttekinthető összeállításban a következőket ismerteti:

Ki köteles házbert fizetni? Ki nem köteles házbert fizetni? A felmondásról általában. Mikor van helye rendes felmondásnak? Mikor nincs helye rendes felmondásnak? Mikor van helye rendkívüli felmondásnak? A lakásépítmény része- sülökre vonatkozó szabályok. Mikor nincs helye rendkívüli felmondásnak? A rögtömi hatályú fel- mondás. Megakadályozható-e a beköltözés? Fel lehet-e mondani a határozott időre kötött szer- ződést? A főbérlőnek nem-fizetés miatt fel lehet-e mondani? Mi történik, ha a főbérlőt kilakoltatják? Ha a főbérlő bevonult, kinek kell fizetni a ház- bért? Kinek lehet felmondani? Vissza lehet-e tartani a bérlő butorait? A hatodik moratóriumi rendelet bérleti viszonyra vonatkozó rendelkezé- sei. A füzet 470 s 200 fillér s lapunk kiadóhivatalá- ban kapható.

— Kolera ellen a legbiztosabb óvszer a kóras gyügyi gyógy- és bor- viz. Kapható az egyedül elárúsitónál, özv. Greguss Antalnél.

NYILTTER.

E rovat alatt közlétekként nem felelős a szerk.

Fog-Krém

KALODONT
70 Fillér

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

1961/1915. szám.

Hirdetmény.

Az elbirtási szabályrendelet szerint meg- szerkesztett s a városi tanács érvényesítő zá- radekával ellátott eladókivetésilajstrom folyó évi április hó 10-től április hó 25-ig, vagyis 15 napon át, közzsémle van kitéve. Az érdekeltek a lajstromot megtekinthetik s a kivétel ellen, a szabályrendelet 15. §-a alapján, e város határidő alatt a városi közigazgatási bizottsághoz fellebbez- hetnek.

Selmecbánya, 1915. április hó 6-án.

A városi adóhivatal.

Dobó Sándor
tb. főosztályvevő.

1921/1915. sz.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Hirdetmény.

A tábori postai csomagforgalom újrafelvételé.

Hogy a harcra éntéző katonáinkat hozzá- tartozóközni nyári felszerelési tárgyakkal, nyári fehé- renművel, valamint dohánnnyal és szivarral ellát- hassák, a hadvezetésseggel egyetértően a tábori postai csomagforgalmat a következő feltételek mellett újból megindítatom.

A feladás ideje.

1. Tábori postacsoomagok csak meghatározott időközökben és csak előre megállapított tábori postai csoportokhoz adhatók fel. Hogy mely idő- közben s a tábori posták mely csoportjához ad- hatók fel csoportok, az a postahivatalokban esetről-esetre közhírre fog tétetni. Elyelőre április hó 12-én, 13-án, 14-én, 15-én és 16-án lesz tábori csomagfelvétel.

Ez öt nap alatt tábori csoportok a 6., 9., 11., 16., 20., 22., 25., 28., 34., 37., 39., 41., 43., 51., 54., 55., 56., 61., 64., 69., 76., 81., 83., 85., 101., 113., 116., 119., 121., 124., 125., 129., 133., 136., 141., 45., 151., 168., 170., 186., 187., 188., 202., 300., 301., 302., 303., 305., 307., 308., 310., 313., 314., 315., 316., 317. és 318. számú tábori postákhoz vehetők fel.

Súly és terjedelme.

2. A csoportok súlya az 5 kg-ot és terjedelme egy-egy irányban az 60 cm-et meg nem haladhatja.

Tartalom.

3. A tábori postacsoomag kizárólag csak a következő tárgyakat szabad elhelyezni: a) hadfelszerelési és ruházati cikkeket; b) szivart, cigarettát, dohányt, pipát, szivar- vagy cigarettaszippát és benzintöltémes kaniz- öngyújtószert.

A postahivatalok jogosítva vannak és köte- lesek is meggyőződni arról, hogy a tábori posta- csoomagok a felsoroltakon kívül nem tartalmaznak-e egyéb tárgyakat. Ecéből a feladás alkalmával, a feladótól a csoport felbontását kívánhatják, sőt ha alapos gyanújuk van, szabályszerű jegyzőköny- velvétele mellett a tábori csoportot a felvétel után is bármikor hivatalosan felbontathatják.

